

Ιβάν Κανίδης: Ο Έλληνας ήρωας της σφαγής του Μπεσλάν

Την 1^η Σεπτεμβρίου 2004 η ανθρωπότητα πάγωσε όταν έγινε γνωστό ότι τρομοκράτες κατέλαβαν ένα σχολείο στο Μπεσλάν της Ρωσίας. Τις επόμενες ημέρες δυστυχώς, μία από τις χειρότερες, σύγχρονες τρομοκρατικές επιθέσεις είχε ως τραγικό απολογισμό το θάνατο 333 ατόμων, μεταξύ των οποίων ήταν 186 παιδιά. Αυτός ο τραγικός αριθμός θα μπορούσε όμως να ήταν μεγαλύτερος, αν δεν υπήρχε ανάμεσα στους ομήρους (και εν τέλει αποθανόντες) ένας ελληνικής καταγωγής καθηγητής, ο Ιβάν Κανίδης, ο οποίος έσωσε δεκάδες αθώες ψυχές. Για όσους δεν τον γνωρίζουν, αξίζει πραγματικά να διαβάσετε την ιστορία του.

Στις 3 Σεπτεμβρίου 2004 σταμάτησε να κτυπά η καρδιά ενός υπέροχου ανθρώπου και παιδαγωγού, ο οποίος με κόστος την ίδια τη ζωή του πάλευε να σώσει όσα περισσότερα παιδιά μπορούσε από τα χέρια των τρομοκρατών, που κατέλαβαν το 1ο Σχολείο του Μπεσλάν κατά την πανηγυρική τελετή έναρξης της νέας σχολικής χρονιάς, την 1η Σεπτεμβρίου.

Ο ελληνικής καταγωγής Ιωάννης Κανίδης γεννήθηκε την 1η Ιανουαρίου του 1930, στο χωριό Μάλαγια Ιράγκα της Γεωργίας, όπου ο πατέρας του ήταν πρόεδρος του αγροτικού συνεταιρισμού (κολχόζ). Το επάγγελμα του καθηγητή Φυσικής Αγωγής ο Ιβάν Κωνσταντίνοβιτς (σ.σ. του Κωνσταντίνου, όπως επίσημα προσφωνούνται στη Ρωσία, με όνομα και πατρώνυμο) διάλεξε από νέος, αποφοιτώντας από το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής του Πανεπιστημίου του Βλαδικαυκάς το 1953, και του παρέμεινε πιστός σ' ολόκληρη τη ζωή του.

Με χαρά ασχολούνταν με τα παιδιά, αναπτύσσοντας μέσα τους την αγάπη για άσκηση, ξοδεύοντας συχνά προσωπικές του οικονομίες για τη διοργάνωση σεμιναρίων και αγώνων.

Παρά την ηλικία των 74 ετών, κατά το μοιραίο 2004, ο δάσκαλος ήταν σε άριστη φυσική κατάσταση και δεν βιαζόταν να συνταξιοδοτηθεί.

Πολλοί κάτοικοι του Μπεσλάν τον θυμούνται ως τον αγαπημένο τους καθηγητή, στον οποίο, ακόμα κι αφού ενηλικιωθούν και φύγουν απ' το σχολείο, επέστρεφαν για να μοιραστούν το πρόβλημά τους, να ζητήσουν συμβουλή.

Την 1η Σεπτεμβρίου 2004 ο Ιβάν Κανίδης, μαζί με άλλους, βιαζόταν να παραβρεθεί στην τελετή έναρξης νέας σχολικής χρονιάς, ιδιαίτερα λαμπρή στη Ρωσία. Γνώριζε πως τον περιμένουν η αγαπημένη του δουλειά και οι μαθητές, για τους οποίους ήταν πεπεισμένος πως η άθληση θα αποτελέσει σημαντικό εφόδιο στη ζωή. Δεν μπορούσε να φανταστεί ότι στο σχολείο, εκτός από τους μαθητές και γονείς τους, τον περιμένει η συνάντηση και με τους ένοπλους τρομοκράτες. Όταν άρχισε η συγκέντρωση των ομήρων, οι δράστες τού πρότειναν να φύγει λόγω μεγάλης ηλικίας, όμως ο Κανίδης έμεινε με τους μαθητές του, ώστε να προσπαθήσει να τους σώσει.

Μερικά παιδιά τα έσωσε από τα πρώτα κιόλας λεπτά της επίθεσης, καταφέρνοντας να τα σπρώξει και να τα κλείσει σε μια αίθουσα από την οποία μπόρεσαν μετά και διέφυγαν. Μέσα στο

γυμναστήριο, όπου οι ένοπλοι συγκέντρωσαν τους ομήρους, αυτός με όλες του τις δυνάμεις προσπαθούσε να διευκολύνει την κατάσταση. Τραγικός ο απολογισμός. Εκατοντάδες αθώες ψυχές πνιγμένες σε λουτρό αίματος (φωτ.: sputnik-ossetia.ru)

Παρότι πέρασε καρδιακή προσβολή την πρώτη μέρα της ομηρίας, συνέχισε να στηρίζει τα παιδιά, που έσβηναν από τη ζέστη και την έλλειψη νερού, διεκδικώντας από τους τρομοκράτες να τους δώσουν έστω λίγο νερό, με αποτέλεσμα να χτυπηθεί βίαια.

Μπροστά του σκότωσαν έναν συνάδελφό του, που επίσης προσπαθούσε να αντισταθεί στους δράστες, αλλά ούτε αυτό σταμάτησε τον Κανίδη. «Πώς τολμάτε;!» τους είπε με θάρρος. «Λέτε πως είσατε Καυκάσιοι, όμως εδώ, στον Καύκασο, ούτε το σκυλί δεν θα αρνηθεί χάρη στον ηλικιωμένο!», τους δήλωσε ανοιχτά, συμπληρώνοντας πως δεν είναι ούτε άντρες, αφού επιτίθενται σε γυναίκες και παιδιά. Μετά από αυτό οι τρομοκράτες τού επέτρεψαν να βρέχει τις σαλιάρες και να υγραίνει με αυτές τα χείλη των πιο μικρών παιδιών, που έσβηναν από τη δίψα.

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες των επιζησάντων, ο ηρωικός δάσκαλος κατάφερε να εξουδετερώσει έναν ή δύο εκρηκτικούς μηχανισμούς, αφού προληπτικά τούς κάλυπτε με το σώμα του, ώστε να μην εκτιναχτούν τα κομμάτια σε περίπτωση έκρηξης. Όπως πάντα περιτριγυρισμένος από παιδιά, τους ενθάρρυνε λέγοντας πως η βοήθεια θα έλθει και σύντομα αυτός ο επιάλληθης θα τελειώσει. Όταν άρχισε η επιχείρηση απελευθέρωσης του σχολείου και στο γυμναστήριο ακούστηκαν εκρήξεις, ο Ιβάν Κανίδης ρίχτηκε πάνω στον τρομοκράτη Ιμπραήμ Ντζόρτοβ που ετοιμαζόταν να ανοίξει πυρ ενάντια στους μαθητές. Μόλις που πρόλαβε να πιάσει το πυροβόλο του δράστη, ώστε η πρώτη σειρά των πυροβολισμών να κατευθυνθεί όχι στα παιδιά, αλλά στο ταβάνι. Παρά την άνιση μάχη, ο δάσκαλος κέρδισε μερικά δευτερόλεπτα δίνοντας τη δυνατότητα στα παιδιά να πηδούν από τα παράθυρα του τυλιγμένου ήδη στις φλόγες σχολείου. Λέγεται πως ο Κανίδης δεν άφησε ποτέ το στόμιο του πυροβόλου που κρατούσε ο τρομοκράτης, απομακρύνοντάς το συνεχώς από τα παιδιά.

Μην καταφέροντας να υπερισχύσει του ανθρώπου που προφανώς ήταν κατά πολύ μεγαλύτερός του στην ηλικία, ο τρομοκράτης έβγαλε το πιστόλι του και πυροβόλησε επανειλημμένα τον Κανίδη.

Στον ηρωισμό του δασκάλου, που παρά το προχωρημένο της ηλικίας του, θαρραλέα αντιστάθηκε στους δράστες, αναφέρθηκαν με θαυμασμό, μετά την τραγωδία, πολλά ξένα δίκτυα ΜΜΕ. Ένας δημοσιογράφος τον παρομοίωσε με τον Πολωνοεβραίο γιατρό και παιδαγωγό Γιάννους Κόρτσακ, που θανατώθηκε μαζί με τους μαθητές του στο ναζιστικό στρατόπεδο θανάτου στην Τρεμπλίνκα. Μάλιστα, το 2010 η betaScript Publishing εξέδωσε βιβλίο με άρθρα που αφορούσαν στον ηρωικό δάσκαλο, με τίτλο Yanis Kanidis. Beslan School Hostage Crisis.)

Η κυβέρνηση της Ελλάδας αποφάσισε να χρηματοδοτήσει την ανέγερση νέου σχολείου-γυμναστηρίου στο Μπεσλάν που θα φέρει το όνομά του.

Το έργο ήταν συγχρηματοδοτούμενο από την Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας, το Υπουργείο Εξωτερικών, την Ελληνική Δημοκρατία και τη ΜΚΟ της Εκκλησίας της Ελλάδος «Αλληλεγγύη».

Το 2004, στις 9 Δεκεμβρίου –Ημέρα των Ηρώων της Πατρίδας, στη Ρωσία– ο Ιβάν Κωνσταντίνοβιτς Κανίδης τιμήθηκε μετά θάνατον με μετάλλιο Πρεσβευτή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Το 2020 ο ανιδιοτελής και γενναίος δάσκαλος του Μπεσλάν αποτέλεσε έναν από τους ήρωες του βιβλίου «100 ηρωικές πράξεις απλών ανθρώπων», που εκδόθηκε στη Ρωσία από την Αυτόνομη Μη κερδοσκοπική Οργάνωση πολιτικο-πατριωτικής εκπαίδευσης των νέων «Ηρωικά κατορθώματα».

Μερικά χρόνια πριν την τραγωδία, η οποία αφαίρεσε τη ζωή 186 παιδιών, 111 γονέων, συγγενών και φίλων των μαθητών, 17 μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού και 9 υπαλλήλων σωστικών και αστυνομικών μέσων, ένας από τους μαθητές του Ιβάν Κανίδα έγραψε ποίημα αφιερωμένο στον δάσκαλό του:

Σε ναό σαν να μπαίνω, μια στιγμή ξαποσταίνω,
με ευλάβεια, χαρά,
στο γυμναστήριο πριν περάσω, άλλο κόσμο να φτάσω,
με τον θεό μας χαμηλά.

Να μας στέκεται πάντα, να είναι εκεί σε κάθε μας
λύπη, χαρά και ανάγκη.

Προσευχή της δουλειάς να μας μάθει,
με ιδρώτα, με θάρρος, ίσως και δάκρυ.

Στίχοι απλοί, όμως τόσο ειλικρινείς, όπου διακρίνεται η βαθύτατη εκτίμηση και αγάπη προς τον Δάσκαλο, που

ανταποκρίθηκε στο ύψιστο αυτό αξίωμα σε όλη του τη ζωή, αλλά και στο θάνατο του παρέμεινε πιστός.

Πηγή : naftemporiki.gr